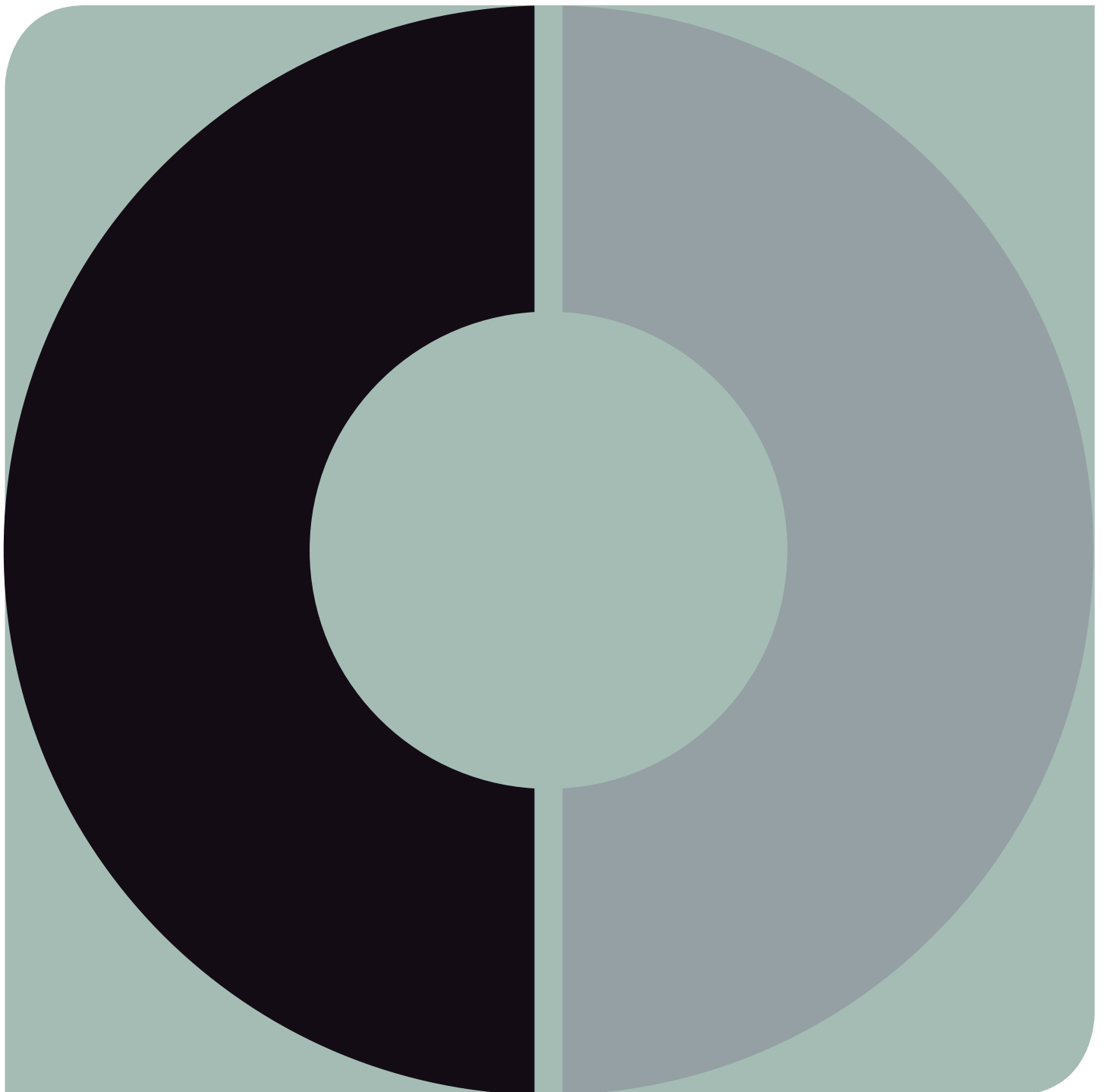

MN Services Fondsenbeheer B.V.

Stembeleid 2023

Inhoudsopgave

1	Stembeleid MN Services Fondsenbeheer B.V.	5
2	Beginselen: belangrijke uitgangspunten bij het stembeleid	8
3	Operationele punten	11
3.1	Financiële resultaten/bestuurverslag en controleverklaring	11
3.2	Goedkeuring niet-financiële informatie	11
3.3	Benoeming en honoraria van accountants	11
3.4	Benoeming interne wettelijke accountants	11
3.5	Toewijzing van inkomsten	12
3.6	Alternatief stock/scripdividend	12
3.7	Statutenwijziging	12
3.8	Wijziging boekjaar	12
3.9	Aanpassing quorumvereisten	12
3.10	Afhandeling overige punten	12
4	Bestuur	13
4.1	Verkiezing CEO	13
4.2	Verkiezing uitvoerende bestuurders Asia Pacific (Hongkong, Singapore, China, Maleisië, Thailand, Taiwan, Filipijnen en Indonesië)	13
4.3	Verkiezing bestuurders	13
4.4	Verkiezing vertegenwoordigers van werknemer-aandeelhouders bij Franse bedrijven	14
4.5	Diversiteit binnen het bestuur	15
4.6	Voorzitter remuneratiecommissie en aanhoudend ondermaatse beloningspraktijken	15
4.7	Over-boarding	16
4.8	Cumulatief stemmen (MENA)	16
4.9	Verantwoordelijkheid bestuurders voor klimaatverandering	19
4.10	Decharge van bestuurders	19
4.11	Vrijwarings- en aansprakelijkheidsbepalingen bestuurders, functionarissen en accountants	19
4.12	Bestuursstructuur	19
5	Vermogensstructuur	20
5.1	Verzoeken tot uitgifte van aandelen	20
5.2	Specifieke aandelenuitgiften	20
5.3	Verhoging maatschappelijk kapitaal	20
5.4	Vermogensstructuren	21
5.5	Preferente aandelen	21
5.6	Verzoeken tot uitgifte van schuldinstrumenten	21
5.7	Verpanding activa t.b.v. schulden	21
5.8	Verhoging bevoegdheid aangaan leningen	21

5.9	Programma inkoop eigen aandelen	22
5.10	Heruitgifte ingekochte eigen aandelen	22
5.11	Kapitalisatie reserves t.b.v. uitgifte bonusaandelen/verhoging nominale waarde	23
5.12	Drempel voor informatieverschaffing holdings	23
5.13	Aandelensplitsingen	23
6	Overige punten	24
6.1	Reorganisaties/saneringen	24
6.2	Fusies en overnames	24
6.3	Volmachtenstrijd	24
6.4	Afstand van verplichte overnamebiedingen	24
6.5	Heroprichtingsvoorstellen	25
6.6	Transacties met verbonden partijen	25
6.7	Anti-overnamemechanismen	25
6.8	Persoonlijke belangen bij voorgestelde agendapunten	25
6.9	Managementvoorstellen voor klimaattransitie actieplannen	26
7	Aandeelhoudersvoorstellen	27
7.1	Beoordeling aandeelhoudersvoorstellen	27
7.2	Indienen aandeelhoudersvoorstellen	28
7.3	Aandeelhoudersvoorstellen aangaande klimaat	28
7.4	Raciale gelijkheid en/of burgerrechten (Verenigde Staten)	28
8	Bijlage 1: Beloningsbeleid	29

1. Stembeleid Mn Services Fondsenbeheer B.V.

Langetermijnbelegger

Mn Services Fondsenbeheer B.V. wil verantwoord beleggen, omdat we geloven dat E, S en G-factoren invloed hebben op de langetermijnhoudbaarheid en –waarde van onze beleggingen, en omdat we met onze beleggingen invloed hebben op en daarmee verantwoordelijkheid voor de reële wereld. Mn Services Fondsenbeheer B.V. wil als aandeelhouder van ondernemingen betrokken zijn, omdat betrokken aandeelhouderschap kan bijdragen aan de informatiepositie van Mn Services Fondsenbeheer B.V., en aan positieve veranderingen bij ondernemingen en in de economie.

Daarom wil Mn Services Fondsenbeheer B.V. geïnformeerd haar stemmen uitbrengen bij aandeelhoudersvergadering. Het stembeleid staat niet op zich, maar sluit aan op de dialoog die Mn Services Fondsenbeheer B.V. voert met ondernemingen (engagement) en de strategie die Mn Services Fondsenbeheer B.V. voert in haar beleggingen (ESG-integratie).

Kader

Mn Services Fondsenbeheer B.V. wil handelen in lijn met relevante (inter)nationale verdragen. In dat kader is hier een aantal verdragen en afspraken van belang.

- Mn Services Fondsenbeheer B.V. committeert zich aan de Dutch Stewardship Code, waarin principes staan voor een effectief ondernemingsbestuur dat gericht is op lange termijn waarde creatie.
- Mn Services Fondsenbeheer B.V. heeft de Principles of Responsible Investment (PRI) ondertekend, waarin staat opgenomen dat de ondertekenaars zich als actief aandeelhouder zullen opstellen.
- Mn Services Fondsenbeheer B.V. respecteert de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens en aanverwante verdragen, zoals de UN Guiding Principles (UNGPs) en de Global Compact.
- Mn Services Fondsenbeheer B.V. hanteert de kernverdragen van de Internationale Arbeidsorganisatie van de Verenigde Naties (ILO). Zo zet Mn Services Fondsenbeheer B.V. zich met het dialoogbeleid in voor de vrijheid van vakvereniging en het recht op collectieve onderhandelingen, en voor het uitbannen van elke vorm van gedwongen arbeid, kinderarbeid en arbeidsdiscriminatie.
- Mn Services Fondsenbeheer B.V. wil handelen in lijn met het Klimaatakkoord van Parijs.
- Mn Services Fondsenbeheer B.V. wil dat bedrijven zich houden aan de OESO-richtlijnen voor Multinationale ondernemingen.

Scope van dit document

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt op jaarlijkse en buitengewone aandeelhoudersvergaderingen van ondernemingen waar we in investeren, als dat juridisch mogelijk is. Stemmen worden uitgebracht in lijn met het hieronder beschreven stembeleid. In individuele gevallen kan Mn Services Fondsenbeheer B.V. gemotiveerd van de geformuleerde stemuitgangspunten afwijken.

Het stembeleid wordt uitgevoerd door Institutional Shareholder Services, Inc. (ISS), die namens Mn Services Fondsenbeheer B.V. de stemmen uitbrengen conform het beleid van Mn Services Fondsenbeheer B.V..

Om te garanderen dat dit gebeurt zoals is afgesproken, is er een jaarlijks ISAE-proces ingericht waarin wordt gecontroleerd of stemmen inderdaad volgens het beleid worden uitgebracht. Daarnaast wordt op een aantal aandeelhoudersvergaderingen door MN namens Mn Services Fondsenbeheer B.V. in persoon gestemd, in het kader van het Eumedion, waarin Mn Services Fondsenbeheer B.V. samenwerkt met andere institutionele beleggers.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. rapporteert jaarlijks in het jaarverslag over de uitvoering van het stembeleid. Hierin is beschreven hoeveel stemmen zijn uitgebracht op welke onderwerpen, hoe vaak Mn Services Fondsenbeheer B.V. voor of tegen heeft gestemd en zijn de meest in het oog springende agendapunten nader toegelicht.

Bepalen van stem

De meeste stembeslissingen kunnen worden bepaald aan de hand van het opgestelde stembeleid. Daarnaast worden er soms ook punten op de aandeelhoudersvergadering in stemming gebracht waarin het stembeleid niet voorziet. Het stemmen over een wijziging van de statuten is een goed voorbeeld van een voorstel dat niet makkelijk volgens van te voren gedefinieerde richtlijnen kan worden uitgevoerd. Om tot een oordeel te komen zal Mn Services Fondsenbeheer B.V. in samenwerking met de specialisten van MN en ISS het voorstel analyseren. Bij wijzigingen die de rechten van de aandeelhouders beperken zal Mn Services Fondsenbeheer B.V. tegenstemmen. Dit gaat dan veelal om (complexe) voorstellen die niet makkelijk in een van tevoren gedefinieerd raamwerk te plaatsen zijn. De afweging hoe te stemmen op dergelijke agendapunten wordt gemaakt door de corporate governance specialisten van MN, waarbij zij handelen in de geest van het stembeleid en de leidende beginselen.

Belangrijke stemmen

Sommige stempunten op de agenda van (buitengewone) algemene vergaderingen worden aangemerkt als belangrijke stemming vanwege het onderwerp of de positie van Mn Services Fondsenbeheer B.V. in de onderneming. In het jaarverslag van Mn Services Fondsenbeheer B.V. wordt een toelichting gegeven op de belangrijke stemmen in het voorbije jaar om duidelijk te maken hoe Mn Services Fondsenbeheer B.V. op het betreffende onderwerp heeft gestemd en wat de achtergrond is van het stemgedrag op deze specifieke stempunten.

Voor Mn Services Fondsenbeheer B.V. is een stempunt belangrijk:

- als het van economisch of strategisch belang is;
- als verwacht wordt dat de uitkomst van de stemming erom zal hangen of controversieel zal zijn;
- wanneer het Mn Services Fondsenbeheer B.V. het niet eens is met het advies van het bestuur van de onderneming ten aanzien van het stempunt;
- wanneer er voor het stempunt veel maatschappelijke aandacht is;
- wanneer het een controversieel issue betreft op een (buitengewone) algemene vergadering van een beursgenoteerde onderneming waarin Mn Services Fondsenbeheer B.V. een aandelenbelang heeft dat groter is dan 3 procent.

Securities Lending

Securities lending is het uitlenen van aandelen aan een partij die deze aandelen tijdelijk nodig heeft tegen een leenvergoeding. Het gaat hierbij om aandelen die Mn Services Fondsenbeheer B.V. gezien haar lange termijn beleggingsbeleid voorlopig toch niet zal verkopen met als doel om extra rendement te generen. Bovendien draagt dit in normale omstandigheden bij aan extra liquiditeit van de kapitaalmarkt. Wel is het zo dat ten tijde van het uitlenen van de aandelen, het juridisch eigendom overgedragen wordt en hiermee ook het stemrecht. Mn Services Fondsenbeheer B.V. heeft beleid opgesteld waardoor zij altijd tenminste een minimaal percentage aandelen in bezit houdt om haar stem te laten horen. De bedrijven waarmee we engagement voeren, worden niet uitgeleend aan andere partijen.

Opbouw van dit document

In het vervolg van dit document wordt in hoofdstuk twee geschetst volgens welke principes en uitgangspunten Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt op aandeelhoudersvergaderingen. In hoofdstuk drie is dit vervolgens uitgewerkt in de steminstructie, waarin precies staat onder welke voorwaarden voor en tegen wordt gestemd bij bepaalde voorstellen.

2. Beginselen: belangrijke uitgangspunten bij het stembeleid

Mn Services Fondsenbeheer B.V. wil zo stemmen dat we onze invloed gebruiken voor openheid, een duurzame langetermijnfocus en goed bedrijfsbestuur in de ondernemingen waar we in beleggen. Op basis daarvan hebben we de volgende uitgangspunten:

Transparantie

De basis voor de relatie tussen aandeelhouders en onderneming is transparantie, het voeren van een open gesprek en recht doen aan de rollen van aandeelhouders enerzijds en het (uitvoerend) bestuur anderzijds. Mn Services Fondsenbeheer B.V. moedigt ondernemingen aan om over belangrijke onderwerpen met aandeelhouders en, waar relevant andere belanghebbenden, in open gesprek te zijn. In de openheid die Mn Services Fondsenbeheer B.V. van ondernemingen verwacht, spelen accountants een rol: zij moeten onafhankelijk zijn en open communiceren met aandeelhouders en andere belanghebbenden. De lengte van hun aanstelling, hun beloning of elke andere relatie die de accountant heeft tot de onderneming mogen hun onafhankelijkheid daarbij niet aantasten.

Dit is de basis voor de steminstructies in hoofdstuk 3.3 en hoofdstuk 3.4 (aanstelling en beloning van accountants).

Bestuurssamenstelling

Mn Services Fondsenbeheer B.V. gelooft dat een goed doordachte bestuurssamenstelling van positieve invloed is op de langetermijn koers, het risicomanagement en de cultuur van een onderneming. Mn Services Fondsenbeheer B.V. ondersteunt bestuurssamenstellingen met een goede balans tussen expertise, ervaring, competenties, leeftijd, gender(identiteit), nationaliteit, en culturele of etnische achtergrond van bestuursleden. We vinden dat bestuurders onafhankelijk moeten zijn en voldoende tijd moeten hebben om zich in te zetten voor de onderneming. In elk geval mogen in een *one-tier board* de voorzitter en CEO niet dezelfde persoon zijn, en vinden we dat bestuurders niet te veel andere bestuursfuncties mogen uitoefenen (zie ook paragraaf 4.7). Mn Services Fondsenbeheer B.V. stimuleert ondernemingen om in het jaarverslag openheid geven over hun inspanningen om diversiteit in het bestuur te waarborgen.

Dit is de basis voor de steminstructies in hoofdstuk 4 (bestuur).

Beloning

De manier van belonen is een belangrijk onderdeel van de corporate governance van ondernemingen, omdat de structuur van het beloningsbeleid van invloed is op de langetermijnprestaties van ondernemingen. Het beloningsbeleid weerspiegelt de waarden van de onderneming en kan bijdragen aan de kansen en risico's op het gebied van personeelsbeleid. Kansen zijn het aantrekken en behouden van voldoende gekwalificeerd personeel. Risico's zijn perverse prikkels waardoor bestuurders onvoldoende bezig zijn met de lange termijn van de onderneming, misbruik en reputatierisico's.

Allereerst vindt Mn Services Fondsenbeheer B.V. dat een beloning redelijk moet zijn. Dat betekent: in verhouding, zowel vergeleken binnen de onderneming als daarbuiten. Mn Services Fondsenbeheer B.V. vindt dat er een duidelijke link moet zijn tussen de beloning van bestuurders en hun prestaties op financiële en niet financiële doelstellingen en die van de onderneming. Mn Services Fondsenbeheer B.V. vindt ook dat ondernemingen open moeten zijn over het beloningsbeleid in rapportage en gesprek met aandeelhouders.

Dit is de basis voor de steminstructies in hoofdstuk 4.6 (remuneratiecommissie) en bijlage 1 (beloningsbeleid).

Klimaat

Klimaatverandering kan grote fysieke en financiële gevolgen hebben. Mn Services Fondsenbeheer B.V. vindt het belangrijk dat bedrijven rekening houden met de invloed van klimaatverandering in hun governance, strategie en risicomanagement. Ook verwacht Mn Services Fondsenbeheer B.V. dat ondernemingen een duidelijk plan hebben om hun klimaatambities te bereiken en dat zij transparant rapporteren over hun emissies en reductiedoelstellingen. Het bestuur van een onderneming heeft een verantwoordelijkheid in het ondernemen van de benodigde stappen om klimaatrisico's te begrijpen, beoordelen en beperken. Mn Services Fondsenbeheer B.V. moedigt ondernemingen aan om met hun aandeelhouders in gesprek te gaan over klimaatonderwerpen.

Dit uitgangspunt is de basis voor de steminstructies in hoofdstuk 4.9 (verantwoordelijkheid bestuurders voor klimaatverandering), hoofdstuk 6.9 (managementvoorstellen voor klimaattransitie actieplannen) en hoofdstuk 7.3 (aandeelhoudersvoorstellen aangaande klimaat).

Strategie

Mn Services Fondsenbeheer B.V. vindt dat de strategie van ondernemingen waarin het fonds belegt, gericht moet zijn op het ontwikkelen van langetermijnwaarde voor aandeelhouders. Daarbij hoort dat rekening gehouden wordt met zogenaamde externaliteiten: de effecten van de onderneming op de samenleving en het milieu. Alleen als een onderneming deze effecten goed meeweegt, kan op een goede manier langetermijnhoudbaarheid worden gegarandeerd. Dat meewegen betekent dat Mn Services Fondsenbeheer B.V. verwacht van ondernemingen dat de effecten van de bedrijfsvoering op personeel, sociale en fysieke omgeving goed in kaart worden gebracht, dat er gestuurd wordt op deze ESG-gerelateerde risico's en dat er bewustzijn is van de ESG-gerelateerde kansen. Deze langetermijnhouding is ook het uitgangspunt van Mn Services Fondsenbeheer B.V. bij de beoordeling van overnames van of door ondernemingen. Hier kijkt Mn Services Fondsenbeheer B.V. goed naar de invloed van de overname op de lange termijnhoudbaarheid en -winstgevendheid van de onderneming(en). Bij een overname wordt bijvoorbeeld gekeken of de prijs voor de overname redelijk is. Mn Services Fondsenbeheer B.V. beoordeelt de hoogte van het bod ten opzichte van de marktwaarde, de reactie van de markt op het overnamebod en de strategische achterliggende gedachte. Daarnaast wordt gekeken of voorspelde besparingen, die ontstaan door synergie, realistisch zijn.

Dit is de basis voor een deel van de steminstructies in hoofdstuk 6 (reorganisaties, mergers en acquisitions, etc.) en hoofdstuk 7 (omgang met aandeelhoudersvoorstellen).

Kapitaalstructuur

Mn Services Fondsenbeheer B.V. vindt het belangrijk dat ondernemingen bewust bezig zijn met hun financiële risico's. Dat betekent een goede balans tussen de hoeveelheid geld die een onderneming heeft en de schulden die ze aangaat. Mn Services Fondsenbeheer B.V. wil dat ondernemingen hier open over rapporteren en met aandeelhouders in gesprek gaan over belangrijke besluiten over de kapitaalstructuur.

Dit is de basis voor de steminstructies in hoofdstuk 5 (vermogensstructuur).

Aandeelhoudersrechten

Mn Services Fondsenbeheer B.V. vindt het belangrijk dat aandeelhouders voldoende rechten hebben om, binnen de rol die aandeelhouders past, invloed op de onderneming te doen gelden. Voorstellen die daarmee in lijn zijn worden door Mn Services Fondsenbeheer B.V. gesteund. Dat geldt ook voor voorstellen die zorgen voor

betere governance-structuren, zoals het 'one-share-one-vote'-principe. Mn Services Fondsenbeheer B.V. wil dat ondernemingen waarin het fonds investeert het stemmen op afstand ('proxy access') toestaan.

Dit is de basis voor de steminstructies in hoofdstuk 6.3 (proxy fights) en hoofdstuk 6.7 (anti-overnamemaatregelen).

Operationele zaken

Een van de belangrijkste taken van de aandeelhouders van een onderneming is het goedkeuren van de jaarrekening. Mn Services Fondsenbeheer B.V. zal deze goedkeuren tenzij er vraagtekens zijn bij de gehanteerde controlemethodes of als een onderneming niet wil uitleggen hoe bepaalde items van de jaarrekening tot stand zijn gekomen.

Het verlengen van de aanstelling van een externe accountant wordt goedgekeurd tenzij er twijfels zijn over het jaarverslag of door de accountant gehanteerde controles. Als de vergoeding, die de accountant heeft ontvangen voor werkzaamheden die niet gerelateerd zijn aan het controleren van het jaarrekening, hoger is dan de vergoeding voor werkzaamheden die wel gerelateerd zijn aan het controleren van de jaarrekening, moet er worden uitgelegd waarom dit zo is. Op deze manier kan de onafhankelijkheid van de accountant getoetst worden.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. zal het uitkeren van dividend goedkeuren tenzij het uit te keren dividend te hoog is ten opzichte van de financiële positie van de onderneming waardoor eventueel de continuïteit van de onderneming in gevaar komt. Indien er een stockdividend wordt uitgekeerd zonder keuze voor een cashdividend dan wordt dit alleen goedgekeurd als het bestuur van de onderneming kan aantonen dat het uitkeren van cashdividend de continuïteit van de onderneming in gevaar brengt.

Dit is de basis voor de steminstructies in hoofdstuk 3 (operationele punten).

3 Operationele punten

3.1 Financiële resultaten/bestuursverslag en controleverklaring

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt VOOR goedkeuring van de jaarrekening, het bestuursverslag en de controleverklaring, tenzij:

- er twijfels zijn over de gepresenteerde jaarrekening en/of de verrichte controlewerkzaamheden;
- er gedurende het boekjaar sprake is geweest van boekhoudfraude of materieel onjuiste informatie is gegeven; en/of
- het bedrijf niet reageert op verzoeken van aandeelhouders over specifieke zaken die wettelijk gepubliceerd dienen te worden.

3.2 Goedkeuring niet-financiële informatie

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt in het algemeen VOOR goedkeuring van verplichte niet-financiële informatie, openbaar gemaakt in een rapport of verklaring, tenzij een aangestelde onafhankelijke partij die assurance geeft op niet-financiële informatie ernstige zorgen heeft geuit over de inhoud daarvan.

3.3 Benoeming en honoraria van accountants

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt VOOR herverkiezing van accountants, en VOOR voorstellen tot herverkiezing van de accountants en machtiging van het bestuur om de honoraria vast te stellen, tenzij:

- er ernstige twijfels zijn over de effectiviteit van de accountants;
- er zonder nadere toelichting van accountant wordt gewisseld;
- de niet-auditkosten hoger zijn dan de jaarlijkse auditkosten;
- de accountants al meer dan 10 jaar de controle uitvoeren, tenzij het bedrijf de controle aanbesteedt dan wel meerdere accountantskantoren heeft gecontracteerd die gezamenlijk een accountantsverslag publiceren. Dit criterium zal, op basis van de door ISS verzamelde en verschaft informatie, bij wijze van inspanningsverplichting worden toegepast; en/of
- de lead audit partner(s) met een belangrijke controlecontroverse in verband wordt/worden gebracht.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. vraagt ISS om een doorverwijzing, teneinde een extra handmatige beoordeling te kunnen doen, indien er in het verslag specifieke redenen worden gegeven voor het hoge niveau van de niet-auditkosten (bijv. een IPO of fusie).

N.B.: Indien de goedkeuring van het honorarium voor de controle en de ratificatie van de accountants in twee besluiten is opgedeeld, worden punten die over het honorarium gaan op dat agendapunt betrokken.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. vraagt ISS om een doorverwijzing, teneinde een extra handmatige beoordeling te kunnen doen, indien er redenen zijn om te twijfelen aan de integriteit/betrouwbaarheid van de betreffende accountants, bijv. als gevolg van eerdere schandalen.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt TEGEN de benoeming van externe accountants, indien zij eerder een bestuursfunctie hebben vervuld bij het bedrijf of anderszins geacht kunnen worden aan het bedrijf verbonden te zijn.

3.4 Benoeming interne wettelijke accountants

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt VOOR benoeming c.q. herverkiezing van wettelijke accountants, tenzij:

- er ernstige twijfels zijn over de gepresenteerde wettelijk vereiste verslagen of de verrichte controlewerkzaamheden;
- er vragen zijn over een van de te benoemen wettelijke accountants; en/of
- de accountants eerder een bestuursfunctie hebben vervuld bij het bedrijf of anderszins geacht kunnen worden aan het bedrijf verbonden te zijn.

3.5 Toewijzing van inkomsten

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt VOOR goedkeuring van de toewijzing van inkomsten, tenzij:

- deze buitensporig is gezien de financiële positie van de onderneming, of;
- de uitbetalingsratio van het dividend was de afgelopen twee jaren onder de 30% zonder een logische verklaring.

3.6 Alternatief stock/scripdividend

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt VOOR de meeste stock/scripdividendvoorstellen.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt TEGEN voorstellen die geen contante optie toestaan, tenzij het management aantoont dat de contante optie schadelijk is voor de aandeelhouderwaarde.

3.7 Statutenwijziging

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt PER GEVAL over statutenwijzigingen.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt TEGEN statutenwijzigingen indien de voorgestelde wijzigingen afbreuk doen aan de rechten van aandeelhouders, tenzij het bedrijf hiertoe wettelijk verplicht is.

3.8 Wijziging boekjaar

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt VOOR besluiten tot wijziging van het boekjaar van een bedrijf, tenzij de motivering voor de wijziging bestaat uit het uitstellen van de AVA.

3.9 Aanpassing quorumvereisten

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt PER GEVAL over voorstellen tot aanpassing van quorumvereisten voor aandeelhoudersvergaderingen.

3.10 Afhandeling overige punten

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt TEGEN overige punten, als deze gepresenteerd worden als punten waarover gestemd kan worden.

4 Bestuur

Voor verkiezingen van bestuurders bij emittenten in het VK, Ierland en Britse belastingparadijze¹ dienen de volgende richtlijnen in samenhang te worden gelezen met de NAPF-richtlijnen voor de verkiezing van bestuurders. Daarnaast is Mn Services Fondsenbeheer B.V. voorstander van diversiteit binnen besturen: Mn Services Fondsenbeheer B.V. is van mening dat het bestuur diversiteit van achtergronden, ervaringen en opvattingen dient te bevorderen.

N.B.: Mn Services Fondsenbeheer B.V. zal haar definitie van "niet-onafhankelijke bestuurder" baseren op de ISS/Taft-Hartley-voorschriften.

4.1 Verkiezing CEO

Een te (her)kiezen CEO zal niet worden bestreden wegens gebrek aan onafhankelijkheid in het bestuur. Hij/zij zal uitsluitend worden bestreden wegens zijn/haar lidmaatschap van een commissie en zijn/haar functie als voorzitter én CEO. Er kunnen uitzonderingen voor bijzondere gevallen worden toegestaan. Met de toevoeging dat er geen evidente (governance) tekortkomingen spelen omtrent de te (her) kiezen CEO.

4.2 Verkiezing uitvoerende bestuurders Asia Pacific (Hongkong, Singapore, China, Maleisië, Thailand, Taiwan, Filipijnen en Indonesië)

Een te (her)kiezen andere bestuurder dan de CEO zal niet worden bestreden wegens gebrek aan onafhankelijkheid in het bestuur en/of wegens de afwezigheid van een formeel opgerichte commissie. Hij/zij zal uitsluitend worden bestreden wegens zijn/haar lidmaatschap van een commissie. Er kunnen uitzonderingen voor bijzondere gevallen worden toegestaan. Met de toevoeging dat er geen evidente (governance) tekortkomingen spelen omtrent de te (her) kiezen CEO.

4.3 Verkiezing bestuurders

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt bij bestuurdersverkiezingen VOOR managementkandidaten, tenzij:

- er niet tijdig adequate informatie, waaronder in ieder geval de namen van de kandidaten, is verschaft;
- er duidelijke zorgen zijn over de eerdere prestaties van het bedrijf of het bestuur, waaronder:
 - discutabele financiën of aanpassingen; en/of
 - discutabele transacties met belangenverstrengelingen;
- het bestuur de minimum corporate governance-standaarden niet naleeft;
- het bestuur en/of de kerncommissies onvoldoende onafhankelijk is/zijn;
- er bewijs is van misbruik van de belangen van minderheidsaandeelhouders;
- het bestuur maatregelen neemt die niet in het belang van de aandeelhouders zijn (excessieve beloning van bestuurders, aannemen van anti-overname-instrumenten, niet reageren op zorgen/wensen van aandeelhouders dan wel blijkt geven van een "gebrek aan zorgplicht");
- het bedrijf heeft niet in het jaarverslag vermeldt wat de hoogte van de audit/niet-audit vergoedingen waren over het afgelopen fiscale jaar; en/of
- de niet audit vergoedingen betaald aan de externe auditor waren hoger dan fees voor het audit werk;
- het bestuur ongevoelig is geweest voor arbeidersbelangen, mensenrechten en/of gedragscodes van leveranciers, dan wel zich heeft beziggehouden met andere bedrijfsactiviteiten die de wereldwijde reputatie van het bedrijf beïnvloeden.

1. Jersey, Guernsey en het eiland Man

In bepaalde gevallen zal Mn Services Fondsenbeheer B.V. TEGEN stemmen of zich ONTHOUDEN van stemmen, als er zorgen zijn ten aanzien van individuele kandidaten, leden van kerncommissies of het voltallige bestuur:

- geen grotendeels onafhankelijk bestuur (welk criterium op alle ontwikkelde markten, met name de VS, zal worden toegepast)
 - N.B.: Werknemersvertegenwoordigers worden niet meegeteld bij de berekening met betrekking tot de onafhankelijkheid van bestuur en commissies.
- minder dan 75 procent aanwezigheid van bestuurskandidaten op bestuursvergaderingen zonder geldige reden of nadere toelichting
- geen volledige onafhankelijkheid in kerncommissies (d.w.z. audit-, remuneratie- en benoemingscommissie)
- het niet instellen van kerncommissies (d.w.z. audit-, remuneratie- en benoemingscommissie), inclusief in die gevallen waarin het bestuur als kerncommissie fungeert en er onvoldoende informatie beschikbaar is om te bepalen of er kerncommissies bestaan, wie de commissieleden zijn en of deze onafhankelijk zijn
- de aanwezigheid van een niet-onafhankelijke bestuursvoorzitter of een gecombineerd voorzitter- en CEO-schap
- de namen van de kandidaten zijn niet beschikbaar of niet tijdig verstrekt (op markten waar dergelijke informatie standaard beschikbaar is)
- langer dan 12 jaar in functie (mochten er in bepaalde landen al strengere marktgebruiken of wettelijke vereisten gelden dan worden deze als norm gehanteerd)
- flagrante acties, zoals:
 - materiële niet-nakoming van governance-, stewardship- of fiduciaire verantwoordelijkheden van het bedrijf
 - het – waar van toepassing – niet vervangen van het management en/of
 - lidmaatschap van bestuurder(s) van andere raden van bestuur, hetgeen tot aanmerkelijke twijfels leidt omtrent zijn/haar geschiktheid om op effectieve wijze toezicht te houden op het management en de belangen van de aandeelhouders bij een bedrijf te dienen

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt in het algemeen TEGEN de verkiezing of herverkiezing van een bestuurder wanneer zijn/haar ambtstermijn niet is bekendgemaakt of wanneer deze meer dan vier jaar bedraagt en daar geen adequate verklaring voor is gegeven. Als de benoeming is voor een termijn langer dan gebruikelijk in de lokale best practices, moeten bedrijven de benoemingstermijnen voor bestuurders verkorten.

Als er sprake is van gebundelde verkiezing van bestuurders, dan stemt Mn Services Fondsenbeheer B.V. TEGEN de gehele lijst indien een van de hierboven genoemde zorgen voor een bepaalde kandidaat geldt.

4.4 Verkiezing vertegenwoordigers van werknemer-aandeelhouders bij Franse bedrijven

Mn Services Fondsenbeheer B.V. zal hierbij de volgende benadering toepassen:

- Indien er slechts één vertegenwoordiger van werknemer-aandeelhouders gekozen kan worden, wordt de verkiezing als een "normale" verkiezing behandeld (d.w.z. op grond van de Mn Services Fondsenbeheer B.V.-richtlijnen voor bestuurdersverkiezingen).
- Indien meerdere vertegenwoordigers van werknemer-aandeelhouders zich voor dezelfde functie beschikbaar hebben gesteld en de aandeelhouders er één moeten kiezen, dan zal Mn Services Fondsenbeheer B.V. de ISS-benadering volgen, mits het bestuur na de verkiezing van de vertegenwoordiger nog steeds aan het onafhankelijkheidsvereiste van Mn Services Fondsenbeheer B.V. voldoet; anders leidt dit tot een stem TEGEN alle kandidaten.

4.5 Diversiteit binnen het bestuur

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt TEGEN verkiezing van de voorzitter van de benoemingscommissie (uitgezonderd nieuwe kandidaten), indien er geen vrouwen zitting hebben in het bestuur en tegelijkertijd geen van de voorgedragen nieuwe kandidaten vrouw is. Deze richtlijn zal ook worden toegepast in die gevallen waarin de bestuurdersverkiezing tot één besluit is samengevoegd (en de voorzitter van de benoemingscommissie één van de kandidaten is). Mochten er in bepaalde landen al strengere marktgebruiken of wettelijke vereisten gelden dan worden deze als norm gehanteerd.

Voor bedrijven in het Verenigd Koninkrijk en Ierland stemt Mn Services Fondsenbeheer B.V. TEGEN de voorzitter van de benoemingscommissie (of andere relevante bestuurder die hier verantwoordelijk voor wordt geacht) indien er niet ten minste één bestuurder is met een etnische minderheidsachtergrond² (geldig voor FTSE 100 met uitzondering van investeringsmaatschappijen). Vanaf 2024 geldt dit ook voor de FTSE 250 index, FTSE SmallCap, ISEQ 20 en bedrijven genoteerd op de AIM met een marktkapitalisatie van meer dan GBP500 miljoen.

Voor bedrijven in de Verenigde Staten die onderdeel zijn van de Russell 3000 of S&P 1500 index, onthoudt Mn Services Fondsenbeheer B.V. zich van stemmen of stemt TEGEN de voorzitter van de benoemingscommissie (of andere relevante bestuurder die hier verantwoordelijk voor wordt geacht) als er niet ten minste één bestuurder is met een etnische minderheidsachtergrond. Een uitzondering wordt gemaakt in het geval er ten minste één bestuurder met een etnische minderheidsachtergrond onderdeel was van het bestuur in het voorgaande jaar en het bedrijf toezegt om binnen een jaar ten minste één bestuurder met een etnische minderheidsachtergrond te benoemen.

Voor bedrijven in Canada stemt Mn Services Fondsenbeheer B.V. vanaf 2024 TEGEN de voorzitter van de benoemingscommissie (of de voorzitter van de board indien er geen benoemingscommissie of voorzitter van deze commissie is) indien er niet ten minste één bestuurder is met een etnische minderheidsachtergrond (geldig voor S&P/TSX Composite Index).

4.6 Voorzitter remuneratiecommissie en aanhoudend ondermaatse beloningspraktijken

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt TEGEN verkiezing van de voorzitter van de remuneratiecommissie (uitgezonderd nieuwe kandidaten), indien het besluit over het remuneratierapport (of het beloningsbeleid) volgens de Mn Services Fondsenbeheer B.V.-richtlijnen een tegenstem rechtvaardigt en tegelijkertijd het recentst aangenomen besluit over het remuneratierapport (of het beloningsbeleid) volgens de Mn Services Fondsenbeheer B.V.-richtlijnen eveneens een tegenstem rechtvaardigde.

Deze richtlijn zal tevens worden toegepast in het geval van één gecombineerd besluit, indien de voorzitter van de remuneratiecommissie een van de voorgedragen kandidaten is. In landen (zoals Zwitserland) waar dezelfde bestuurder tweemaal tijdens dezelfde vergadering ter stemming aan de aandeelhouders wordt voorgedragen – eenmaal in zijn/haar hoedanigheid van bestuurder en eenmaal in zijn/haar hoedanigheid van lid van de remuneratiecommissie – zal Mn Services Fondsenbeheer B.V. TEGEN de voorzitter van de remuneratiecommissie stemmen, doch uitsluitend in zijn/haar hoedanigheid van voorzitter van de remuneratiecommissie en niet in zijn/haar hoedanigheid van bestuurder.

Het beloningsbeleid van Mn Services Fondsenbeheer B.V. is in bijlage 1 opgenomen.

2. Mn Services Fondsenbeheer B.V. beoordeelt etnische diversiteit per geval en in lijn met geldende wetgeving.

4.7 Over-boarding

In markten waar het lokale recht en/of Best Practice Governance Codes een regeling kennen ten aanzien van een overmaat aan functies (*over-boarding*), informatieverstopping voldoende is en individuele bestuurdersverkiezingen zijn toegestaan, stemt Mn Services Fondsenbeheer B.V. TEGEN bestuurders die lid zijn van een excessief aantal andere besturen. Dit kan immers de uitvoering van hun primaire taken in gevaar brengen.

De volgende richtlijnen zullen dan ook worden toegepast.

In markten waar het aantal bestuursbenoemingen standaard beschikbaar is, wordt een "excessief aantal besturen" als volgt gedefinieerd:

- Elke bestuurder die meer dan vier mandaten (posities) houdt bij beursgenoteerde bedrijven;
- Een CEO met meer dan twee mandaten bij een beursgenoteerd bedrijven zal als overboarded worden beschouwd bij de besturen waar hij niet de CEO is;
- ISS kent aan verschillende posities binnen het bestuur een andere waarde voor de berekening van het aantal mandaten, deze is als volgt: niet-uitvoerende bestuurder telt als 1 mandaat, niet uitvoerend voorzitter telt als 2 mandaten en de positie van uitvoerend bestuurder telt als 3 mandaten.

N.B.: Indien ISS een stringenter drempel inzake *over-boarding* hanteert, zal Mn Services Fondsenbeheer B.V. de ISS-benadering volgen.

4.8 Cumulatief stemmen (MENA)

In een cumulatief stelsysteem vertegenwoordigt ieder aandeel een aantal stemmen dat gelijk is aan de grootte van het te kiezen bestuur. Deze stemmen kunnen proportioneel aan alle kandidaten worden toegekend, of alleen aan de gewenste kandidaten.

Voor landen in het Midden-Oosten en Afrika, stemt Mn Services Fondsenbeheer B.V. PER GEVAL als bestuurders worden gekozen in een cumulatief systeem, of als het aantal kandidaten het aantal het aantal vacatures overstijgt, en neemt in overweging welke kandidaten het meest geschikt zijn vanuit het oogpunt van aandeelhouderswaarde.

In het algemeen ONTHOUDT Mn Services Fondsenbeheer B.V. zich van stemmen als de openheid over de onafhankelijkheid van kandidaten onvoldoende is om de kandidaten goed en gelijkmatig te kunnen beoordelen.

Als de openheid voldoende is om de onafhankelijkheid van kandidaten te kunnen beoordelen, stemt Mn Services Fondsenbeheer B.V. in het algemeen VOOR kandidaten die:

- Minderheidsaandeelhouders vertegenwoordigen of onafhankelijk zijn.
- Kandidaten wiens professionele achtergrond een of meer van de volgende voordelen kan hebben:
 - Het toenemen van de diversiteit van professionele achtergrond en vaardigheden van het zittende bestuur (door bijvoorbeeld hun financiële expertise, internationale ervaring of directeurschappen bij andere beursgenoteerde ondernemingen, of andere relevante factoren)
 - Relevante ervaring in gebieden die raken aan de onderneming door bijvoorbeeld huidige of vorige bestuursfuncties of managementposities bij andere ondernemingen.
- Expliciet worden gesteund door het management van de onderneming.

Mn Services Fondsenbeheer B.V.-classificatie bestuurders

Uitvoerende bestuurder

- Werknemer of bestuurder van het bedrijf
- Iedere bestuurder die als niet-uitvoerende bestuurder wordt aangemerkt, maar die salaris, premies, bonussen en/of andere voordelen ontvangt die in lijn zijn met de hoogst betaalde bestuurders van het bedrijf

Niet-onafhankelijke niet-uitvoerende bestuurder

- Iedere bestuurder waarvan door het bestuur is verklaard dat hij/zij een niet-onafhankelijke niet-uitvoerende bestuurder is
- Iedere bestuurder die specifiek als vertegenwoordiger van een belangrijke aandeelhouder van het bedrijf is aangewezen
- Iedere bestuurder die tevens werknemer of bestuurder van een belangrijke aandeelhouder van het bedrijf is
- Iedere bestuurder die door een tegenstemmende belangrijke aandeelhouder is voorgedragen, tenzij een duidelijk materieel⁵ verband met de tegenstemmer, thans of in het verleden, ontbreekt
- (Directe of indirecte) houder van de economische eigendom van minimaal 10% van de aandelen van het bedrijf, hetzij economisch, hetzij qua stemrecht (dit mag bij elkaar worden opgeteld, indien de stemgerechtigdheid over meer dan één lid van een afgebakende groep is verdeeld, bijv. over familieleden die individueel voor minder dan 10% maar gezamenlijk voor meer dan 10% over de economische eigendom beschikken), tenzij de best market practice een lager eigendomspercentage en/of een lagere drempel voor informatieverschaffing voorschrijft (en in andere bijzondere marktspecifieke omstandigheden)
- Overheidsvertegenwoordiger
- Verleent momenteel (dan wel een familielid¹ verleent momenteel) professionele diensten² ter waarde van meer dan € 10.000,- per jaar aan het bedrijf, aan een daaraan gelieerde partij, of aan een individuele functionaris van het bedrijf of van één van de daaraan gelieerde partijen
- Vertegenwoordigt een klant, leverancier, schuldeiser, bankier of andere entiteit waarmee het bedrijf een transactionele/commerciële relatie onderhoudt (tenzij het bedrijf informatie verschaft om een materialiteitstoets te kunnen uitvoeren³)
- Iedere bestuurder die tegenstrijdige of wederzijdse bestuurdersfuncties vervult ten opzichte van uitvoerende bestuurders of de voorzitter van het bedrijf
- Familielid¹ van een huidige werknemer van het bedrijf of de daaraan gelieerde partijen
- Familielid¹ van een voormalige bestuurder van het bedrijf of de daaraan gelieerde partijen
- Een nieuw aangestelde persoon die anderszins dan op basis van een formele procedure via de algemene vergadering is gekozen (zoals een contractuele benoeming door een grote aandeelhouder)
- Oprichter/medeoprichter/lid van de oprichtende familie, maar momenteel geen werknemer
- Voormalig bestuurder (afkoelingsperiode van vijf jaar)
- Het aantal dienstjaren is over het algemeen geen bepalende factor, tenzij het de aanbevolen best practice in een bepaalde markt en/of in uitzonderlijke omstandigheden is, in welk geval deze factor in overweging kan worden genomen⁴
- Een aanvullend(e) relatie of principe waardoor, op grond van de lokale best practice-voorschriften voor bedrijven, de onafhankelijkheid in gevaar zou worden gebracht

Onafhankelijke niet-uitvoerende bestuurder

- Geen (direct of indirect) materieel^[5] verband met het bedrijf (behalve zijn/haar commissariaat) of met de tegenstemmende belangrijke aandeelhouder

Werknemersvertegenwoordiger

- Vertegenwoordigt werknemers of werknemer-aandeelhouders van het bedrijf (wordt als "werknemersvertegenwoordiger" geclassificeerd, maar als niet-onafhankelijke niet-uitvoerende bestuurder beschouwd)

Voetnoten:

- 1 "Familielid" sluit aan op de definitie van "directe familieleden", te weten de echtgeno(o)t(e), ouders, kinderen, stiefouders, stiefkinderen, broers en zussen, schoonfamilie en alle anderen (behalve huurders of werknemers) die deel uitmaken van het huishouden van iedere bestuurder, voorgedragen bestuurder, leidinggevende functionaris of belangrijke aandeelhouder van het bedrijf.
- 2 Professionele diensten kunnen als adviesdiensten worden gekarakteriseerd, en omvatten in het algemeen het volgende: diensten op het gebied van investment banking/financieel advies; commercieel bankieren (verder strekkend dan depositodiensten); beleggingsdiensten; verzekeringsdiensten; accountancy-/controlediensten; consultancy; marketingdiensten; en juridische diensten. Gevallen van deelname door een bank niet zijnde een lead bank aan een banksyndicaat dienen als transacties te worden beschouwd (en zijn dientengevolge aan de bijbehorende materialiteitstoets onderworpen), en niet zozeer als een professionele relatie.
- 3 Indien het bedrijf jaarlijkse betalingen van meer dan € 200.000,- of, indien hoger, 5 procent van de bruto inkomsten van de ontvanger verricht of ontvangt (waarbij de "ontvanger" de partij is die de financiële opbrengst van de transactie ontvangt). Voor Centraal- en Oost-Europese landen: een zakelijke relatie kan materieel zijn, indien de waarde van de transactie (van alle uitstaande transacties) aangegaan tussen het bedrijf en het bedrijf of de organisatie waaraan de bestuurder verbonden is, gelijk is aan hetzij 1 procent van de omzet van het bedrijf, of 1 procent van de omzet van het bedrijf of de organisatie waaraan de bestuurder verbonden is; OF: een zakelijke relatie kan materieel zijn, indien de waarde van de transactie (van alle uitstaande financieringsactiviteiten) aangegaan tussen het bedrijf en het bedrijf of de organisatie waaraan de bestuurder verbonden is, meer dan 10 procent van het eigen vermogen van het bedrijf bedraagt, dan wel de waarde van de transactie (van alle uitstaande financieringsactiviteiten) meer dan 5 procent van het totale vermogen van het bedrijf bedraagt.
- 4 In continentaal Europa worden bijvoorbeeld bestuurders die al langer dan 12 jaar in functie zijn, als niet-onafhankelijk beschouwd. In het Verenigd Koninkrijk en Ierland worden bestuurders die al meer dan negen jaar in functie zijn, als niet-onafhankelijk beschouwd, tenzij het betreffende bedrijf een afdoende en duidelijke onderbouwing verschaft dat de bestuurder ondanks zijn/haar lange staat van dienst onafhankelijk is.
- 5 Ten behoeve van de classificatie van de onafhankelijkheid van bestuurders van Mn Services Fondsenbeheer B.V. wordt "materieel" gedefinieerd als een mate van een relatie, financieel, persoonlijk of anderszins, waarvan men in redelijkheid zou kunnen concluderen dat die iemands objectiviteit in de bestuurskamer zou kunnen beïnvloeden op een wijze die een significante impact zou kunnen hebben op iemands vermogen om namens de aandeelhouders aan de vereiste fiduciaire normen te voldoen.

4.9 Verantwoordelijkheid bestuurders voor klimaatverandering

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt, voor wat betreft een selectie van bedrijven met significante CO₂-uitstoot (de Climate Action 100+ Focusgroep) TEGEN de verkiezing van de zittende voorzitter van de verantwoordelijke commissie (of andere bestuurders, te beoordelen per geval), in gevallen waarin het bedrijf niet de minimale stappen zet om risico's voor het bedrijf en voor de economie die verband houden met klimaatverandering te begrijpen, beoordelen en beperken. Als minimale stappen wordt het volgende aangemerkt:

- Gedetailleerde openbaarmaking van informatie over klimaatgerelateerde risico's, zoals voorgeschreven door de Task Force on Climate-related Financial Disclosures (TCFD), inclusief getroffen bestuursmaatregelen; bedrijfsstrategie; risicomanagementanalyses; en parameters en doelen.
- Passende doelstellingen voor de vermindering van broeikasgasemissies (d.w.z. elk goed gedefinieerd doel voor de vermindering van deze emissies). Doelstellingen moeten ten minste een aanzienlijk deel van de directe emissies van het bedrijf dekken.

4.10 Decharge van bestuurders

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt PER GEVAL over voorstellen tot verlening van decharge aan het bestuur en het management, daarbij het volgende in acht nemend.

- serieuze vragen over maatregelen van het bestuur of management voor het betreffende jaar
- juridische actie door andere aandeelhouders tegen het bestuur
- boetes voor illegaal gedrag, zoals het maken van prijsafspraken
- omissies in naleving en/of toezicht, bijv. boekhoudkundige aanpassingen
- flagrante governance praktijken

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt TEGEN voorstellen om de goedkeuring van verlening van decharge aan bestuur en management af te voeren van de agenda.

4.11 Vrijwarings- en aansprakelijkheidsbepalingen bestuurders, functionarissen en accountants

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt PER GEVAL over voorstellen tot vrijwarings- en aansprakelijkheidsbescherming voor bestuurders en functionarissen, daarbij rekening houdend met het volgende.

- de mate van bescherming
- of ten aanzien van de bestuurder/werknemer is geoordeeld dat deze te goeder trouw heeft gehandeld, alsmede op een manier waarvan hij/zij redelijkerwijs meende dat zulks in het belang van het bedrijf was

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt TEGEN voorstellen tot vrijwaring van accountants.

4.12 Bestuursstructuur

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt VOOR voorstellen tot vaststelling van de omvang van het bestuur.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt TEGEN invoering van classified boards (waarbij de bestuurstermijn van de verschillende leden varieert) en een verplichte leeftijd van aftreden voor bestuurders.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt TEGEN voorstellen tot wijziging van de omvang of structuur van het bestuur in het kader van een strijd om de zeggenschap over het bedrijf of het bestuur.

5 Vermogensstructuur

5.1 Verzoeken tot uitgifte van aandelen

Voor verzoeken tot uitgifte van aandelen met voorkeursrechten stemt Mn Services Fondsenbeheer B.V. VOOR indien de uitgifte:

- het huidig geplaatst kapitaal met maximaal 50 procent overschrijdt (maximaal 66 procent voor het Verenigd Koninkrijk);
- een duidelijke termijn kent (of wordt ingegeven voor de toepassing van een maximaal toegestane duur); en
- in lijn is met marktspecifieke praktijken en/of erkende richtlijnen (zoals een uitgiftetermijn beperkt tot 18 maanden in Nederland).

Voor verzoeken tot uitgifte van aandelen zonder voorkeursrechten stemt Mn Services Fondsenbeheer B.V. VOOR indien de uitgifte:

- het huidig geplaatst kapitaal met maximaal 10 procent overschrijdt, of een afwijkende ondergrens in het geval lokale best *market practices* hierin voorzien (maximaal 24 procent voor het Verenigd Koninkrijk);
- een duidelijke termijn kent (of wordt ingegeven voor de toepassing van een maximaal toegestane duur); en
- in lijn is met marktspecifieke praktijken en/of erkende richtlijnen (zoals een uitgiftetermijn beperkt tot 18 maanden in Nederland).

Voor Franse ondernemingen geldt het volgende:

- Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt VOOR algemene uitgifteverzoeken zonder voorkeursrecht, of met voorkeursrecht maar met een bindend 'prioriteitsrecht', tot een maximum van 50 procent van het thans geplaatste kapitaal.
- Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt in het algemeen VOOR uitgifterecht voor aandelen tot een maximum van 10 procent van het aandelenkapitaal. Als ondernemingen genoteerd zijn binnen een gereguleerde markt, moet de maximale korting op de prijs van de aandelenuitgifte in het voorstel, in lijn zijn met wettelijke korting.

Voor onderhandse plaatsingen in Frankrijk (M0323) hanteert Mn Services Fondsenbeheer B.V. de AFG-benadering: AFG (de Franse vermogensbeheerdersvereniging) is "in het algemeen geen voorstander van machtigingen tot verhoging van het kapitaal door middel van onderhandse plaatsingen, behalve in specifieke, door de emittent goed onderbouwde situaties".

5.2 Specifieke aandelenuitgiften

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt PER GEVAL over alle verzoeken tot uitgifte van aandelen, met of zonder voorkeursrechten.

5.3 Verhoging maatschappelijk kapitaal

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt VOOR niet-specifieke voorstellen tot verhoging van het maatschappelijk kapitaal met maximaal 50 procent van de huidige machtiging, tenzij het bedrijf door de verhoging minder dan 30 procent zou overhouden van zijn nieuwe machtiging na aanpassing voor alle voorgestelde aandelenuitgiften.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt TEGEN specifieke voorstellen tot verhoging van het maatschappelijk kapitaal waarbij het specifieke doel van de verhoging (zoals een op aandelen gebaseerde overname of fusie) niet aan de Mn Services Fondsenbeheer B.V.-richtlijnen voor het voorgenomen doel voldoet.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt TEGEN voorstellen tot aanname van onbeperkte kapitaalsmachtigingen.

5.4 Vermogensstructuren

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt VOOR managementbesluiten tot aanhouding van of conversie naar een vermogensstructuur op basis van één aandeel, één stem.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt TEGEN verzoeken tot vorming of voortzetting van dualistische vermogensstructuren, of tot vorming van nieuwe of aanvullende superstemgerechtigde aandelen.

5.5 Preferente aandelen

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt VOOR vorming van een nieuwe soort preferente aandelen of uitgifte van preferente aandelen tot maximaal 50 procent van het geplaatste kapitaal, tenzij de voorwaarden van de preferente aandelen de rechten van de bestaande aandeelhouders nadelig zouden kunnen beïnvloeden.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt VOOR vorming/uitgifte van converteerbare preferente aandelen, indien het maximum aantal gewone aandelen dat bij conversie zou kunnen worden uitgegeven, aan de Mn Services Fondsenbeheer B.V.-richtlijnen voor verzoeken tot de uitgifte van aandelen voldoet.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt TEGEN vorming van een nieuwe soort preferente aandelen waaraan superieure stemgerechtigdheid ten opzichte van de gewone aandelen verbonden zou zijn.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt TEGEN vorming van preferente aandelen waarbij het bestuur carte blanche krijgt (blank check preferred stock), tenzij de machtiging niet voor anti-overnamedoeleinden kan worden gebruikt.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt PER GEVAL over voorstellen tot verhoging van preferente machtigingen waarbij het bestuur carte blanche krijgt (blank check preferred authorizations).

5.6 Verzoeken tot uitgifte van schuldinstrumenten

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt PER GEVAL over verzoeken tot uitgifte van niet-converteerbare schuldinstrumenten, met of zonder voorkeursrechten.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt VOOR verzoeken tot uitgifte van converteerbare schuldinstrumenten met voorkeursrechten, mits het voorstel in lijn is met de richtlijnen voor aandelenuitgifte.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt PER GEVAL over verzoeken tot uitgifte van niet-converteerbare schuldinstrumenten, met of zonder voorkeursrechten.

5.7 Verpanding activa t.b.v. schulden

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt PER GEVAL over voorstellen tot goedkeuring van de verpanding van activa ten behoeve van schulden.

5.8 Verhoging bevoegdheid aangaan leningen

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt PER GEVAL over voorstellen tot goedkeuring van verhoging van de bevoegdheid tot het aangaan van leningen door een bedrijf.

5.9 Programma inkoop eigen aandelen

Mn Services Fondsenbeheer B.V. zal in het algemeen machtigingen VOOR de terugkoop van eigen aandelen van de markt (programma's voor de inkoop van eigen aandelen) stemmen, indien de voorwaarden daarvan aan de volgende criteria voldoen:

- een inkooplimiet van 10 procent van het totale aantal ten tijde van het AVA-voorstel uitgegeven aandelen
- een aanhoulimiet van 10 procent van het totale geplaatste kapitaal aan eigen aandelen (*on the shelf*) van een bedrijf
- looptijd van maximaal 18 maanden
- de inkoopprijs mag niet hoger liggen dan 110 procent van de koers van het aandeel, waarbij "koers" wordt gedefinieerd als het gemiddelde van de hoogste koers op elk van de vijf handelsdagen voorafgaand aan de verkrijgingsdatum. Indien het bestuur om machtiging voor een hogere inkoopprijs verzoekt, dient daarvoor een duidelijke onderbouwing te worden gegeven.

Machtigingen tot inkoop van eigen aandelen boven de inkooplimiet van 10 procent zullen per geval worden beoordeeld. Onder bijzondere omstandigheden kan Mn Services Fondsenbeheer B.V. dergelijke machtigingen steunen, welke publiekelijk door het bedrijf moeten worden toegelicht, mits het voorstel per saldo bijdraagt aan waardecreatie van de onderneming op de langere termijn. In dergelijke gevallen moet de machtiging aan de volgende criteria voldoen:

- een aanhoulimiet van 10 procent van de uitgegeven eigen aandelen (*on the shelf*) van een bedrijf

Op markten waar het gebruikelijk is om geen inkooplimiet op te geven, zal ISS het voorstel op basis van de historische praktijk van het betreffende bedrijf beoordelen. Mn Services Fondsenbeheer B.V. verwacht echter dat bedrijven dergelijke limieten bekendmaken, en kan in de toekomst tegen bedrijven stemmen die dat nalaten. In dergelijke gevallen moet de machtiging aan de volgende criteria voldoen:

- een aanhoulimiet van 10 procent van de uitgegeven eigen aandelen (*on the shelf*) van een bedrijf
- looptijd van maximaal 18 maanden

Daarnaast zal Mn Services Fondsenbeheer B.V. TEGEN elk voorstel stemmen waarbij:

- de inkoop kan worden gebruikt ter verdediging tegen overnames; en/of
- er duidelijk bewijs van misbruik bestaat.

Er is geen garantie tegen selectieve *buy-backs*.

Voor Singapore, stemt Mn Services Fondsenbeheer B.V. VOOR resoluties die de onderneming autoriseren om aandelen terug te kopen, tenzij:

- De premium op de gemiddelde handelsprijs van de aandelen zoals geïmpliceerd door de prijslimiet voor terugkopen op de markt (*on-market*) hoger is dan 5%; of
- De premium op de gemiddelde handelsprijs van de aandelen zoals geïmpliceerd door de prijslimiet voor onderhandse terugkopen (*off-market*) hoger is dan 20%.

5.10 Heruitgifte ingekochte eigen aandelen

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt VOOR verzoeken tot heruitgifte van ingekochte eigen aandelen, tenzij er duidelijk bewijs van misbruik van deze machtiging in het verleden bestaat.

5.11 Kapitalisatie reserves t.b.v. uitgifte bonusaandelen/verhoging nominale waarde

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt VOOR verzoeken tot kapitalisatie van reserves ten behoeve van de uitgifte van bonusaandelen of tot verhoging van de nominale waarde.

5.12 Drempel voor informatieverschaffing holdings

Mn Services Fondsenbeheer B.V. beoordeelt de drempels voor informatieverschaffing van geval tot geval.

5.13 Aandelensplitsingen

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt VOOR splitsing van uitstaande aandelen.

6 Overige punten

6.1 Reorganisaties/saneringen

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt PER GEVAL over reorganisaties en saneringen.

6.2 Fusies en overnames

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt PER GEVAL over fusies en overnames, daarbij rekening houdend met het volgende.

Bij iedere M&A-analyse beoordeelt Mn Services Fondsenbeheer B.V. de openbare informatie per de datum van het verslag, alsmede de voor- en nadelen van de voorgenomen transactie, waarbij diverse en elkaar soms tegenwicht biedende factoren worden afgewogen, inclusief de "leidende principes" van Mn Services Fondsenbeheer B.V.:

- Waardering – Is de door de beoogde aandeelhouders te ontvangen (of de door de verkrijger te betalen) waarde redelijk? Waar de billijkheidsopvatting eventueel een uitgangspunt biedt voor de beoordeling van de redelijkheid van de waardering, legt Mn Services Fondsenbeheer B.V. de nadruk op de aanbiedingspremie, de reactie in de markt en de strategische onderbouwing.
- Reactie in de markt – Hoe heeft de markt op de voorgenomen transactie gereageerd? Een negatieve reactie zal ertoe leiden dat Mn Services Fondsenbeheer B.V. een transactie extra grondig onderzoekt.
- Strategische onderbouwing – Is de transactie vanuit strategisch oogpunt logisch? Waar wordt de waarde uit gehaald? Draagt de transactie bij aan de waardecreatie van de onderneming op de langere termijn, rekening houdend met de belangen van de stakeholders?
- Synergieën tussen baten en lasten moeten niet al te agressief of optimistisch zijn, maar redelijkerwijs haalbaar. Het management dient tevens over een gunstige *track record* van geslaagde integraties van overnames in het verleden te beschikken.
- Belangenverstrengeling – Profiteren insiders in onevenredige en ongepaste mate van de transactie, vergeleken met andere aandeelhouders? Mn Services Fondsenbeheer B.V. zal afwegen of bepaalde bijzondere belangen de bedoelde bestuurders/functionarissen wellicht hebben beïnvloed in hun keuze om de fusie te ondersteunen of aan te bevelen.
- Governance – Zal het gefuseerde bedrijf een beter of slechter governanceprofiel hebben dan de huidige governanceprofielen van de respectieve partijen bij de transactie? Indien het governanceprofiel zal verslechteren, dan moet het bedrijf bewijzen dat andere punten (zoals waardering) zwaarder wegen dan een eventuele verslechtering van de governance.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt TEGEN, indien de betreffende bedrijven op verzoek niet voldoende informatie verschaffen om een weloverwogen stembeslissing te kunnen nemen.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt VOOR schuldsanering, indien het bedrijf naar verwachting zijn faillissement zal aanvragen mocht de transactie niet worden goedgekeurd.

6.3 Volmachtenstrijd

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt PER GEVAL over een volmachtenstrijd.

6.4 Afstand van verplichte overnamebiedingen

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt PER GEVAL over voorstellen om afstand te doen van verplichte vereisten ten aanzien van overnamebiedingen.

6.5 Heroprichtingsvoorstellen

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt PER GEVAL over heroprichtingsvoorstellen.

6.6 Transacties met verbonden partijen

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt PER GEVAL over besluiten ter verkrijging van goedkeuring van de aandeelhouders voor transacties met verbonden partijen, daarbij onder andere de volgende factoren in acht nemend:

- de partijen aan beide zijden van de transactie;
- de aard van het over te dragen vermogensbestanddeel/de te verlenen dienst;
- de prijsstelling van de transactie (en de eventueel daarbij behorende professionele waardering);
- de mening van onafhankelijke bestuurders (indien verstrekt);
- de mening van een onafhankelijk financieel adviseur (indien benoemd);
- of er sprake is van belangenverstremming tussen entiteiten die partij bij de transactie zijn; (inclusief adviseurs)
- de vermelde onderbouwing van de transactie, inclusief overleg inzake de timing.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt in het algemeen TEGEN overeenkomsten van onbepaalde tijd waarbij daaraan gelieerde toekomstige transacties niet zullen worden voorgelegd aan aandeelhouders voor beoordeling.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt TEGEN transacties met verbonden partijen als er niet voldoende informatie wordt verschaft om een afgewogen oordeel te vormen.

In het geval een transactie als problematisch wordt bestempeld en niet is voorgelegd aan aandeelhouders, kan Mn Services Fondsenbeheer B.V. besluiten om TEGEN de verkiezing van de betrokken bestuurder of het gehele bestuur stemmen.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt op basis van verstrekte informatie PER GEVAL over voorstellen tot royaltybetalingen.

6.7 Anti-overnamemechanismen

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt in het algemeen TEGEN alle anti-overnamevoorstellen, tenzij deze zodanig zijn vormgegeven dat zij de uiteindelijke beslissing over een voorstel of aanbod aan de aandeelhouders overlaten, daarbij rekening houdend met de anti-overnamemechanismen die worden gehanteerd door de peer group van het bedrijf.

Dergelijke anti-overnamemechanismen kunnen onder andere betreffen: wijziging van statutaire bepalingen zonder de instemming van de aandeelhouders; *poison pills*; beperking van de mogelijkheid van de aandeelhouders om op basis van schriftelijke instemming te besluiten; beperking van de mogelijkheid van de aandeelhouders om buitengewone vergaderingen bijeen te roepen; supermeerderheidsstemvereisten.

6.8 Persoonlijke belangen bij voorgestelde agendapunten

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt TEGEN besluiten die op een persoonlijk belang wijzen.

6.9 Managementvoorstellen voor klimaattransitie actieplannen

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt PER GEVAL over managementvoorstellen waarin aandeelhouders wordt gevraagd om het actieplan voor klimaattransitie van een bedrijf goed te keuren, inclusief ambities op het gebied van klimaattransitie en/of toezeggingen om te rapporteren over de implementatie van een klimaatplan. Informatie die zal worden overwogen, indien beschikbaar, omvat het volgende:

- De mate waarin de klimaatgerelateerde openbaarmakingen van het bedrijf in overeenstemming zijn met de TCFD-aanbevelingen en voldoen aan andere marktnormen;
- Openbaarmaking van de broeikasgasemissies van het bedrijf en de toeleveringsketen (scopes 1, 2 en 3);
- De volledigheid en nauwkeurigheid van de korte-, middellange- en langetermijndoelstellingen van het bedrijf voor het verminderen van de operationele broeikasgasemissies en die in de toeleveringsketen in overeenstemming met de doelstellingen van het Klimaatakkoord van Parijs (scopes 1 en 2 en, waar relevant, scope 3);
- Of het bedrijf toestemming van een derde partij heeft gevraagd en gekregen voor de wetenschappelijke onderbouwing van haar doelstellingen;
- Of het bedrijf een toezegging heeft gedaan om tegen 2050 "netto nul" te zijn voor operationele en toeleveringsketenemissies (scope 1, 2 en 3);
- Of het bedrijf een toezegging heeft bekendgemaakt om in de daaropvolgende jaren verslag uit te brengen over de uitvoering van het klimaattransitieplan;
- Of de klimaatgegevens van het bedrijf geverifieerd zijn door een derde partij;
- Openbaarmaking van hoe de lobbyactiviteiten van het bedrijf en de kapitaaluitgaven aansluiten bij de bedrijfsstrategie;
- Of er specifieke uitdagingen zijn voor de decarbonisatie van de industrie; en
- De gerelateerde inzet, openbaarmaking en prestaties van het bedrijf in vergelijking met branchegenoten.

7 Aandeelhoudersvoorstellen

7.1 Beoordeling aandeelhoudersvoorstellen

In het beoordelen van aandeelhoudersvoorstellen volgt Mn Services Fondsenbeheer B.V. het ISS Socially Responsible Investment beleid.

In het algemeen stemt Mn Services Fondsenbeheer B.V. VOOR aandeelhoudersvoorstellen op het gebied van sociaal en milieu, als deze maatschappelijk verantwoordelijk gedrag stimuleren en langetermijnwaarde van ondernemingen voor aandeelhouders en andere belanghebbenden verbeteren. Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt VOOR voorstellen om betere informatie in verslagen op te nemen, in het bijzonder als de onderneming niet adequaat reageert op zorgen van aandeelhouders over de sociale omgeving van de onderneming, de werknemers, en milieu.

Bij de beoordeling van aandeelhoudersvoorstellen op ESG-gebied neemt Mn Services Fondsenbeheer B.V. de volgende factoren mee:

- Of het voorstel goed is gekaderd en redelijk is;
- Of het aannemen van het voorstel een positieve of negatieve impact zou hebben op de korte- of langetermijnwaarde voor aandeelhouders;
- Of de analyse en managementadvies over het voorstel van de onderneming aan aandeelhouders van goede kwaliteit is;
- De mate waarin het standpunt van de onderneming deze kwetsbaar maakt voor reputatieschade of schade aan de bedrijfsvoering, of voor boycots;
- Of het onderwerp van het voorstel past binnen de discretionaire bevoegdheid van het bestuur;
- Of het onderwerp van het voorstel het beste kan worden behandeld door wetgeving, regulering of ondernemings-specifieke actie;
- De aanpak van de onderneming in vergelijking met de aanpak van peers of een industriestandaard voor het adresseren van het onderwerp van het voorstel;
- Of de onderneming over het onderwerp van het voorstel al voldoende maatregelen heeft genomen;
- Of er significante controverses zijn, of boetes, straffen of procesvoering in relatie tot de praktijken van de onderneming op ESG-gebied;
- Of het voorstel leidt tot betere rapportage of transparantie; of er al voldoende informatie beschikbaar is voor aandeelhouders; en of het verzamelen van informatie en aandeelhouders hiervan gebruik te laten maken kan leiden tot onevenredige lasten voor de onderneming;
- Of de implementatie van het voorstel zou leiden tot de doelen die in het voorstel worden nagestreefd.

In algemene zin steunt Mn Services Fondsenbeheer B.V. voorstellen die ondernemingen verzoeken informatie te geven die aandeelhouders helpt een goed beeld van de onderneming te krijgen. Verzoeken om speciale bestuurscommissies in te stellen om specifieke onderwerpen te adresseren over bijvoorbeeld aandeelhoudersrelaties, mensenrechten of het milieu worden gesteund, in het bijzonder als deze een positief effect op aandeelhouderswaarde kunnen hebben. Mn Services Fondsenbeheer B.V. kijkt goed naar voorstellen die de onderneming vragen te stoppen met delen van de bedrijfsvoering die de proponent van het voorstel schadelijk acht, en beoordelen hiervan de ethische en juridische verplichtingen van de onderneming, de winstgevendheid en potentiële negatieve publiciteit. Mn Services Fondsenbeheer B.V. steunt voorstellen die de kans op juridische procedures verlagen.

N.B.: De reden wordt vermeld, zowel bij het stemmen TEGEN als in lijn met het management.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt TEGEN voorstellen die de bedrijfsactiviteiten of mogelijkheden van het bedrijf beperken, of die tot aanzienlijke kosten leiden zonder dat daar enig (of slechts een klein) voordeel tegenover staat, tenzij het bedrijf geconfronteerd wordt met het risico van niet-naleving van internationale verdragen en/of gevestigde markt- en/of sectorstandaarden.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. verlangt van de indiener van een verzoek tot het bijeenroepen van buitengewone vergaderingen dat deze een eigendomsdrempel van 5 procent haalt.

7.2 Indienen aandeelhoudersvoorstellen

Naast het al dan niet steunen van aandeelhoudersresoluties, heeft Mn Services Fondsenbeheer B.V. ook de mogelijkheid deze zelf of in samenwerking met andere aandeelhouders in te dienen. Het indienen van een aandeelhoudersresolutie is net als het stembeleid en het bedrijfsdialogenprogramma een instrument binnen het actief aandeelhouderschap van Mn Services Fondsenbeheer B.V.. Om te beoordelen of Mn Services Fondsenbeheer B.V. een aandeelhoudersresolutie wil indienen of mede-indienen, kijken we naar de geschiktheid van het instrument en de inhoud van de resolutie. Bij de beoordeling van de geschiktheid onderzoekt Mn Services Fondsenbeheer B.V. of de resolutie een proportioneel middel is, bijvoorbeeld omdat deze past in de dialoog die Mn Services Fondsenbeheer B.V. met een onderneming heeft. Ook kijkt Mn Services Fondsenbeheer B.V. en of er geen lichtere middelen geschikt zijn om het doel te bereiken. Ook beoordeelt Mn Services Fondsenbeheer B.V. of het instrument past bij de urgentie en timing. Voor wat betreft de inhoud van de resolutie moet deze in lijn zijn met het MVB-beleid van Mn Services Fondsenbeheer B.V..

7.3 Aandeelhoudersvoorstellen aangaande klimaat

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt PER GEVAL over aandeelhoudersvoorstellen waarin een bedrijf wordt gevraagd te rapporteren over de broeikasgasemissieniveaus en -reductiedoelstellingen en/of het aanstaande/goedgekeurde actieplan voor klimaattransitie. Deze voorstellen bieden aandeelhouders de mogelijkheid hun mening te geven over het beoogde broeikasgasemissie reductieplan, waarbij onder meer wordt gekeken naar de volgende criteria:

- de volledigheid en nauwkeurigheid van de klimaatgerelateerde openbaarstellingen van het bedrijf;
- de daadwerkelijke broeikasgasemissieprestaties van het bedrijf;
- of het bedrijf het onderwerp is geweest van recente, significante overtredingen, boetes, rechtszaken of controverses met betrekking tot broeikasgasemissies; en
- of het verzoek van het voorstel onnodig belastend is (vanwege de omvang of korte tijdsperiode) of te prescriptief is.

7.4 Raciale gelijkheid en/of burgerrechten (Verenigde Staten)

Voor bedrijven in de Verenigde Staten stemt Mn Services Fondsenbeheer B.V. PER GEVAL over voorstellen waarin een bedrijf wordt gevraagd een onafhankelijke audit op het gebied van rassengelijkheid en/of burgerrechten uit te voeren, rekening houdend met onder andere:

- Het door het bedrijf gehanteerde raamwerk of proces om raciale gelijkheid en discriminatie intern aan te pakken;
- Of het bedrijf de afgelopen jaren een openbare verklaring heeft afgegeven op het gebied van raciale gelijkheid, of zich heeft gecommitteerd aan interne beleidsevaluaties;
- Of het bedrijf in gesprek is met getroffen gemeenschappen, belanghebbenden en deskundigen op het gebied van burgerrechten;
- Het trackrecord van het bedrijf in de afgelopen jaren of maatregelen op het gebied van raciale gelijkheid en externe outreach;
- Of het bedrijf betrokken is geweest bij recente controverses, rechtszaken, of regulerende maatregelen rondom raciale ongelijkheid of discriminatie.
- Of de stappen die het bedrijf neemt in overeenstemming zijn met de normen die gelden in de markt op het gebied van raciale of etnische diversiteit en burgerrechten.

8 Bijlage 1: Beloningsbeleid

Inleiding

Beloning vormt een belangrijk onderdeel van corporate governance, omdat de manier waarop deze wordt vormgegeven de prestaties van een onderneming op de langere termijn beïnvloedt. Beloning zegt ook iets over de waarden van een onderneming, waarbij (vermeend) misbruik een risico voor de reputatie van die onderneming vormt. Bedrijven moeten hooggekwalificeerde mensen kunnen aantrekken en behouden, en hun bestuurders kunnen motiveren. Om onnodige risico's te voorkomen, dienen beloningspakketten echter de juiste hoogte en de juiste samenstelling te hebben.

Een belangrijk gedeelte van de beloning van de bestuurders dient zodanig te worden vormgegeven dat deze aan de bedrijfs- én de individuele prestaties is gekoppeld.

Er dient een formele, transparante procedure te zijn voor het ontwikkelen van beleid met betrekking tot de bestuurdersbeloning en voor het vaststellen van de beloningspakketten van individuele bestuurders. Een bestuurder mag niet bij de besluitvorming omtrent zijn/haar eigen beloning betrokken zijn.

Beleid

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt PER GEVAL over beloning, rekening houdend met de lokale markt- en informatieverschaffingspraktijk. De bezoldiging te worden beoordeeld op basis van onze algemene uitgangspunten met betrekking tot de bestuurdersbeloning. Deze uitgangspunten, die hieronder zijn uitgewerkt, zijn gebaseerd op aanbevolen richtlijnen van de Europese Commissie en de ICGN.

1. Laat de bezoldiging op de juiste wijze aansluiten op de prestaties (*pay for performance*), waarbij de nadruk ligt op waardecreatie van de onderneming op de langere termijn en rekening wordt gehouden met de belangen van stakeholders en de duurzaamheidsstrategie
2. Vermijd regelingen waarbij het risico van *pay for failure* kan ontstaan.
3. De beloning van een bestuurder dient op transparante, heldere en begrijpelijke wijze te worden vormgegeven, zodanig dat sprake is van evenwicht tussen de vaste en variabele onderdelen van de beloning, alsmede – binnen het variabele gedeelte – tussen de realisatie van korte- en langetermijndoelstellingen. (Het is Mn Services Fondsenbeheer B.V. niet toegestaan om beloningsvoorstellen te steunen die geen evenwichtige mix van deze onderdelen omvatten. Indien een onderneming geen kortetermijnbeloning in het totaalpakket opneemt, wordt dit niet als een probleem beschouwd.)
4. Zorg dat er een onafhankelijke en effectieve remuneratiecommissie is.
5. Voorzie aandeelhouders van heldere en volledige informatie over beloning.
6. Vermijd ongepaste bezoldiging voor niet-uitvoerende bestuurders.

Beloningsbeleid – inhoud

Voor toepassing van bovenstaande uitgangspunten heeft Mn Services Fondsenbeheer B.V. beloningsrichtlijnen geformuleerd, waarin rekening wordt gehouden met de aanbevolen *best practice*. Deze richtlijnen bieden een duidelijk kader op het gebied van beloning, dat is afgestemd op de snel veranderende, marktspecifieke *best practice*-aanbevelingen ten aanzien van beleidsregels en pakketten, die steeds innovatiever en robuuster worden. De richtlijnen houden tevens rekening met de *best practices* en informatieverschaffingsstandaarden van de lokale markt.

Mn Services Fondsenbeheer B.V. zal tegen goedkeuring van het beloningsbeleid en/of remuneratierapport stemmen (*say on pay*), indien er in de initiële kwantitatieve screening van de *pay for performance*-module van ISS een algeheel hoog niveau van bezorgdheid is gesignaleerd.

In aanvulling op het specifieke beleid van ISS ten aanzien van de bestuurdersbeloning luiden Mn Services Fondsenbeheer B.V.'s criteria voor een goed beloningsbeleid als volgt:

- Het beloningsbeleid is afgestemd op de langetermijnstrategie van de onderneming en daarbij rekening houdend met financiële en niet-financiële doelen.
- Korte- en lange-termijn incentives dienen aan prestatiecriteria te zijn gekoppeld. Deze criteria dienen meetbaar en uitdagend te zijn.³
- De korte- en/of lange-termijn variabele beloning van de CEO en/of tenminste één ander lid van de Raad van Bestuur is gekoppeld aan ESG-prestatiecriteria.
- Voor lange-termijn prestatie-gerelateerde incentives dient de periode waarbinnen de incentive onvoorwaardelijk wordt (*vesting*) minimaal drie jaar te bedragen.
- De variabele onderdelen van de beloning dienen op een bepaald percentage van het basissalaris te worden gemaximeerd.
- Ten aanzien van financiële ondernemingen mag het variabele deel van de beloning niet meer dan 100% van het basissalaris bedragen.
- Het kortetermijngedeelte van de bezoldiging van de CEO mag niet hoger zijn dan 1/3 van het totale beloningspakket.
- Het totale beloningspakket van de CEO is niet hoger dan de mediaan van een groep vergelijkbare functionarissen (*peer group*), vermeerderd met 10%.
- Indien lange-termijn incentives aan de prestaties van een dergelijke peer group gekoppeld zijn, kan *vesting* niet plaatsvinden bij prestaties onder de mediaan.
- Indien er van een peer group gebruik wordt gemaakt, dient het remuneratierapport te vermelden: (1) de samenstelling van de gebruikte peer group; en (2) de redenen waarom voor die groep is gekozen.
- Het remuneratierapport dient de prestatie maatstaven te omschrijven, alsmede de manier waarop *ex-post* aan deze targets is voldaan.
- Indien er bij het vaststellen van het beloningsbeleid een consultant op het gebied van remuneratie is ingeschakeld, dient de naam van die consultant te worden vermeld.
- Bepalingen met betrekking tot een wijziging in de zeggenschap dienen in lijn te zijn met *good market practice*.
- Beëindigingsvergoedingen dienen in lijn te zijn met de aanbevolen marktpraktijk; indien de markt daarvoor geen aanbevelingen kent, mag de beëindigingsvergoeding niet meer dan één jaarsalaris bedragen. Voor de VS zal Mn Services Fondsenbeheer B.V. echter een limiet van 2,99 jaar hanteren.
- Het beloningsbeleid dient altijd een *claw back*-regeling te bevatten, ongeacht of er al dan niet sprake is van een *best practice*.

Indien een bedrijf aan één of meer van bovenstaande criteria niet voldoet, stemt Mn Services Fondsenbeheer B.V. TEGEN het remuneratierapport en/of het beloningsbeleid.

Voor bedrijven op de Climate Action 100+ focus lijst, stemt Mn Services Fondsenbeheer B.V. TEGEN het remuneratierapport, beloningsbeleid en/of de voorzitter van de remuneratiecommissie als er geen koppeling wordt gemaakt tussen CO₂ uitstoot emissie reductiedoelstellingen en KPIs voor de korte- of lange-termijn variabele beloning van de CEO en/of tenminste één ander lid van de Raad van Bestuur.

3. Met name van toepassing op de Nederlandse markt: MN is geen voorstander van share matching-regelingen als voor de te matchen aandelen geen aanvullende prestatiecriteria gelden.

Daarnaast stemt Mn Services Fondsenbeheer B.V. TEGEN verkiezing van de voorzitter van de remuneratiecommissie (uitgezonderd nieuwe kandidaten), indien het besluit over het remuneratierapport (of het beloningsbeleid) volgens de Mn Services Fondsenbeheer B.V.-richtlijnen een tegenstem rechtvaardigt en tegelijkertijd het recentst aangenomen besluit over het remuneratierapport (of het beloningsbeleid) volgens de Mn Services Fondsenbeheer B.V.-richtlijnen eveneens een tegenstem rechtvaardigde. Deze richtlijn zal tevens worden toegepast in het geval van één gecombineerd besluit, indien de voorzitter van de remuneratiecommissie een van de voorgedragen kandidaten is.

In landen (zoals Zwitserland) waar dezelfde bestuurder tweemaal tijdens dezelfde vergadering ter stemming aan de aandeelhouders wordt voorgedragen – eenmaal in zijn/haar hoedanigheid van bestuurder en eenmaal in zijn/haar hoedanigheid van lid van de remuneratiecommissie – zal Mn Services Fondsenbeheer B.V. TEGEN de voorzitter van de remuneratiecommissie stemmen, zowel in zijn/haar hoedanigheid van voorzitter van de remuneratiecommissie als in zijn/haar hoedanigheid van bestuurder.

In het algemeen zal Mn Services Fondsenbeheer B.V. TEGEN het beloningsvoorstel van een onderneming stemmen, indien het betreffende beleid niet in lijn is met de *market best practices* en één of meerdere van de betreffende criteria daarin niet behoorlijk tot uiting komen.

Beloningsbeleid – procedure

Bij de vaststelling van het beloningsbeleid en de beloningspraktijk dient de onderstaande procedure in aanmerking te worden genomen:

- De raad van commissarissen (niet-uitvoerende bestuurders) is verantwoordelijk voor het opstellen van een beloningsbeleid voor de raad van bestuur (uitvoerende bestuurders), alsook voor de implementatie en resultaten van dat beleid.
- Het beloningsbeleid voor de RvB, alsmede eventuele wijzigingen daarop, worden door de algemene vergadering vastgesteld. Regelingen in de vorm van aandelen of rechten op het nemen van aandelen, alsmede eventuele wijzigingen in dergelijke regelingen, worden afzonderlijk ter goedkeuring aan de algemene vergadering voorgelegd.
- De RvC legt in het remuneratierapport verantwoording af over de implementatie en resultaten van het beloningsbeleid voor de RvB. Uit dit rapport blijkt op welke wijze de daadwerkelijke betalingen gebaseerd zijn op het vastgestelde beloningsbeleid, zodat de algemene vergadering de implementatie van dat beleid kan controleren.
- Aan ondernemingen wordt geadviseerd om het remuneratierapport tijdens de algemene vergadering als afzonderlijk agendapunt in stemming te brengen. Indien de RvC dit nalaat, zijn de aandeelhouders daardoor niet rechtstreeks in staat om hun mening over de implementatie van het beloningsbeleid door de RvC te geven. In dat geval kunnen zij het rapport meenemen in hun stemgedrag inzake andere agendapunten, zoals het verlenen van decharge aan de RvC en de mogelijke (her)benoeming van individuele commissarissen.
- De RvC beoordeelt jaarlijks, mede op basis van de resultaten, of het beloningsbeleid voor de RvB nog bij de onderneming past. Minstens eenmaal in de vier jaar wordt dat beleid uitgebreid geëvalueerd, waarna de algemene vergadering stemt over het voorgelegde besluit van de RvC.

Aandelenregelingen

Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt VOOR brede, voorwaardelijk toegekende aandelenregelingen waar werknemers van profiteren in plaats van de directie en het hogere management.

Raadgevende stem met betrekking tot frequentie *say on pay*

Ten aanzien van de raadgevende stem met betrekking tot de frequentie van de *say on pay* zal Mn Services Fondsenbeheer B.V. VOOR jaarlijkse stemming stemmen.

Bezoldiging niet-uitvoerende bestuurders

De hierna te noemen richtlijnen zullen op basis van de beschikbare informatie worden toegepast op alle markten:

- Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt VOOR voorstellen tot toekenning van contante vergoedingen aan niet-uitvoerende bestuurders, tenzij de bedragen, vergeleken met andere ondernemingen in het betreffende land of de betreffende sector, excessief zijn.
- Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt in het algemeen TEGEN voorstellen voor de bezoldiging van niet-uitvoerende bestuurders als die op aandelen en/of op prestaties gebaseerde onderdelen bevatten. N.B.: Voor Mn Services Fondsenbeheer B.V. gaat het om op prestaties gebaseerde beloningen, bijvoorbeeld voorwaardelijk toegekende aandelen/opties. Indien de onderneming haar niet-uitvoerende bestuurders beloont door middel van aandelen in plaats van contanten (of een combinatie daarvan), zal Mn Services Fondsenbeheer B.V. vóór stemmen.
- Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt PER GEVAL over voorstellen waarbij de bezoldiging van niet-uitvoerende bestuurders en uitvoerende bestuurders is gebundeld in één besluit.
- Mn Services Fondsenbeheer B.V. stemt TEGEN voorstellen tot invoering van pensioenrechten voor niet-uitvoerende bestuurders.

www.mn.nl